

Nr 318.

Af herr **Henrikson m. fl.**, i anledning af Kungl. Maj:ts i propositionen nr 48 upptagna förslag till lag om bankrörelse.

I den till Riksdagen nu aflämnade kungl. propositionen, nr 48, återfinnes i det där framställda förslaget till lag om bankrörelse en paragraf, som i ett viktigt hänseende högst väsentligt skulle, om den antoges af Riksdagen, ingripa i nu rådande förhållanden. I nämnda förslags § 6 föreslås med afseende å banks minimigrundfond följande bestämmelse: »Bankaktiebolags grundfond skall utgöra minst en million kronor; dock att, där de i bolagsordningen meddelade närmare bestämmelser angående bolagets rörelsegrenar och villkoren därför uppenbarligen gifva vid handen, att bolaget icke har till ändamål att drifva bankrörelse i större omfattning, utan blott att tillgodose den mindre omsättningen å viss ort, grundfonden må, om Konungen gifver därtill lof, bestämmas till lägre belopp, dock ej understigande fem hundra tusen kronor.» I nu gällande lag är den sistnämnda summan bestämd till två hundra tusen.

Denna höjning af minimikapitalet för banker af s. k. folkbankstyp är tillkommen på förslag af kommitterade, som enligt uppdrag utarbetat det förslag till lag om bankrörelse, som nu är förelagdt Riksdagen till antagande. Kommitterade motivera denna afsevärda höjning med, att den nu gällande minimisumman, 200,000 kronor, är otillfredsställande ur synpunkten att bereda soliditet åt ett bankföretag. Vidare anmärka de, att behofvet af nya banker nu är mycket ringa efter den oerhörda utveckling vår bankverksamhet under de senaste femton åren genomgått. Och till sist önska de befordra en omläggning af vårt bankväsende så, att i stället för de många bankerna vi skulle få färre men kapitalstarka, och att penningomsättningen på mindre orter skulle förmedlas genom dessas afdelningskontor. Trygghet och stadga i våra ekonomiska förhållanden skulle härigenom befordras.

Utan tvifvel äro kommitterades synpunkter fullt berättigade. Men de få ej ensidigt betonas utan måste nog något maka åt sig för mot-

sätta icke oviktiga synpunkter. Den enskilda företagsamheten, äfven i smått, får ej förkvävas eller alltför mycket hindras. För en ort kan det vara af mycket stor betydelse att få till stånd en egen bank, och lagstiftningen bör då icke göra det alltför svårt, att icke säga omöjligt, för de mindre kapitalstarka att genom sammanslutning åstadkomma en sådan. Härvid kan en skillnad i minimikapital på 100,000 kronor spela en afgörande roll. De stora bankerna äro visserligen solida och i regel väl skötta, men afdelningskontorens kreditgivande verksamhet kan bli mycket nyckfull, särskildt i kristider, då banken har intresse af att samla sitt kapital till hufvudkontoret och därför icke blott stramar åt utan kanske helt och hållet drar in krediten vid afdelningskontoret. De flesta äro redan nu med afseende på sin ekonomiska verksamhet i hög grad beroende af bankerna, vanligen de större, och då synes det vara välbetänkt att se till, att detta förhållande ej genom lagstiftningen alltför mycket skärpes, hvilket helt säkert blir följd, om möjligheten att starta nya, endast för omsättningen på en viss ort afsedda banker alltför mycket försvåras.

Om dessa skäl vägas emot dem, som af bankkommitterade framförts, synes åtminstone undertecknade, att man i det nya banklagsförslaget gått väl långt i ofvan berörda afseende. Att minimigrundfonden för de s. k. folkbankerna, som 1886 bestämdes till 200,000 kronor, på grund af den nuvarande rikligare penningtillgången och äfven på grund af att behovet af nya bankinrättningar nu ej är så stort som då, bör bli större, torde vara oomtvistligt. Men lika oomtvistligt torde vara, att man härvid icke bör gå alltför brådstörtadt till väga. Det synes oss därför vara lämpligt att stanna vid fyra hundra tusen kronor, som ju dock är en hundra procent större summa än den, som 1886 fastställdes. Härigenom skulle man äfven i något högre grad minska faran för startandet af utanför banklagstiftningen stående låneförmedlande inrättningar, hvilket syfte man ju i det nya lagförslaget sökt befrämja.

På grund af hvad vi här ofvan anfört, få vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta, att i § 6 af det i
Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 48, framlagda
förslaget till lag om bankrörelse orden »fem hundra
tusen» utbytas mot orden »fyra hundra tusen».

Stockholm den 25 februari 1911.

A. Henrikson.

J. Bengtsson.

Anders Olsson.

A. C. Gunnarsson.

Fr. E. Ahlfvengren.